

Všechna sláva Šrī Šrī Guruovi a Gaurángovi

Niterné naplnění

Úvodní kniha

* * *

Šrīla Bhakti Rakṣak Śrīdhar Dev-Goswámí Mahárádža
Zakladatel-Prezident-Áčárja Šrī Čaitanja Sáraswat Mathu

Soubor výňatků z neformálních rozhovorů sestavených pod vedením Šrīly
Bhakti Sundar Govindy Dev-Goswámího Mahárádži, následného Sevaity
a Prezidenta-Áčárji Šrī Čaitanja Sáraswat Mathu

Všechna práva vyhrazena Prezidentu-Áčárjovi
Šrí Čaitanja Sáraswat Mathu:

Sri Chaitanya Saraswat Math
Sri Chaitanya Saraswat Math Road
Kolerganj, P.O. Nabadwip
Dist. Nadia, West Bengal
Pin 741 302, India

[http:// www.scsmath.com](http://www.scsmath.com)
e-mail: math@scsmath.com

Sestavil: Mahánanda Dás Bhakti Randžan
Do češtiny přeložili: Paragatí Dás a Sunayana Deví Dásí

Kontakt v České republice:

<http://czech.scsmath.org>
e-mail: czech@scsmath.org

Obsah

Předmluva	7
Část první: Hledání řešení	9
Část druhá: Vize dobra	13
Část třetí: Štěstí ve vyšším myšlení	17
Část čtvrtá: Nejšťastnější forma života	20
Část pátá: Práce lásky	23
Část šestá: Na cestě domů	25
Část sedmá: Země krásy	28
Závěr: Klíč ke všemu	31

* * *

Předmluva

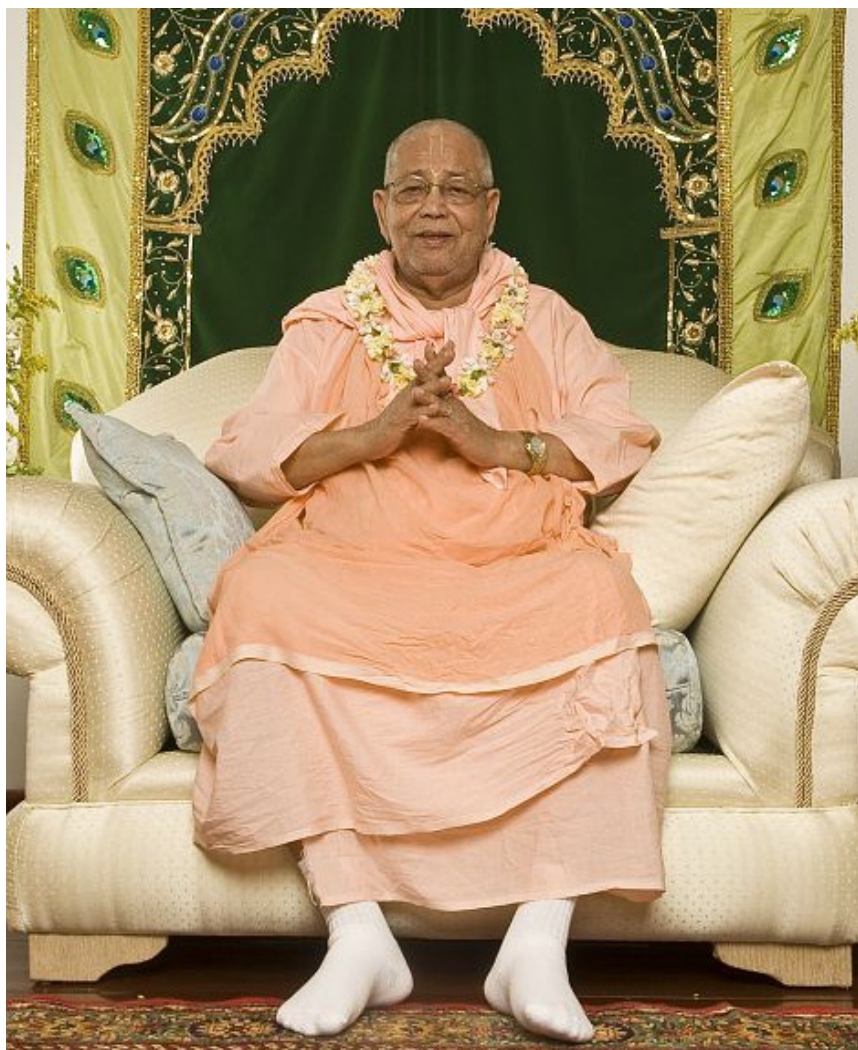
Každý z nás zde potřebuje vyřešit skutečný problém utrpení způsobený naší existencí v tomto světském světě. Řešení je dobře známé těm výjimečným duším, které jsou pravdivě obeznámeny s věčnou duchovní sférou a jsou ji schopni zprostředkovat ostatním. Tato knížka s názvem „Niterné naplnění“ je úvodem k těmto tajemstvím.

Uctivě se klaním svému Duchovnímu Mistru Šrílovi Bhakti Rakšakovi Šrídhara Dev-Goswámímu Mahárádžovi, z jehož knih byla tato publikace sestavena a obohacena o nové přepsané výtahy z jeho promluv zachycených na magnetofonový pásek. Šríla Bhakti Rakšak Šrídhara Dev-Goswámí Mahárádža je uznávaným nejpřednějším představitelem všech teistických škol a duchovních osobností moderního věku. Jeho učení je převážně postgraduálního stupně, avšak i nově přichozím se dostalo velké milostivé podpory a mnoha jasných pokynů k vážnému nastoupení dosažitelného cíle života – radostné nesmrtnosti.

V jeho misi je po celém světě dostupných téměř dvě stě publikací ve více než dvanácti jazycích. Většina z těchto publikací předpokládá, že čtenář je už do jisté míry s uvedenými koncepcemi obeznámen. „Niterné naplnění“ bylo však speciálně sestaveno jako úvod pro všechny upřímně hledající, ať již byli, či nebyli obeznámeni s těmito tématy. Čtenáře, kteří se zajímají o další literaturu a informace, žádáme, aby se obrátili na adresu české pobočky.

Tato kniha byla vydána v rok stého výročí narození mého duchovního učitele Šríly Guru Mahárádži, aby pomohla dále zprostředkovat poklad jeho vedení upřímným duším po celém světě. Jako jeho nástupce a Sevaita-Prezident-Áčárja jeho celosvětové mise jsem povinován šířit jeho učení a slávu široko daleko, což činím s velkou radostí.

Chci vyjádřit své radostné potěšení z toho, že Šrípad Mahánanda Dása Bhakti Randžana vydal tuto knihu „Inner fulfillment“ (Niterné naplnění) jako jednu z úvodních publikací naší mise k distribuci pro veřejnost. Modlím se, aby soubor těchto vybraných textů mohl poskytnout živnou půdu a nový život všem.

S pokorou
Swámí B. S. Govinda
Šrí Čaitanja Sáraswat Math

V příznivý den
Džagannáthdevovy Rathájatry
30. června 1995

Hledání řešení

Vnitřním principem života je zachránit sebe sama, stát se nesmrtelným, vyjít z nevědomosti a být šťasten.

Tady, kde žijeme, je každou vteřinou naše existence ohrožována. Také nevědomost hrozí zastínit naše poznání; stále za námi visí hrozba toho, že nás pohltní utrpení. To jsou naši obvyklí nepřátelé, naši vrození nepřátelé, kteří nás neustále ohrožují.

Musíme proti nim bojovat vědeckým způsobem a zjistit, jak se od nich osvobodit. Ohrožují samotnou naši existenci, naše poznání a náš smysl pro štěstí.

**bhidyate hṛdaya-granthīś
chidyante sarvva-saṁśayaḥ
kṣīyante cāsyakarmmāni
mayi drṣṭe'khilātmani**

(Śrīmad-Bhāgavatam 11.20.30)

Až získáme správné řešení, všechny otázky zmizí. To, co je téměř nemožné a nemyslitelné – ono řešení – získáme z prastarého Písma, Śrīmad Bhāgavaty. Taková roveň existuje. A jakápak vlastně je? *Bhidyate hṛdaya-granthīś* – všechna pouta srdce se uvolní.

Srdce je plno různých pout. Spoutáváme sami sebe různými myšlenkami – tisíci myšlenek. Jsme upoutáni: „Mám rád to. Mám rád ono, atd.“ Existuje však určitý druh poznání, který na nás může sestoupit a který způsobí, že všechna tato pouta budou ihned rozvázána.

Náhle zjistíme, že mnoho z těchto pout bylo zbytečných: tak je rozvažte, rozvažte je všechny. Jsou našimi nepřáteli. Mysleli jsme si, že jsou to naši přátelé a chtěli jsme se jimi spoutat. Uvolněte je! Povolte je! Rozvažte je! Nejsou to naši přátelé, všichni jsou nepřáteli, proto je třeba všechna pouta srdce přetnout.

Bhidyate hṛdaya-granthīś je první stupeň: osvobodit se od pout činů – karmy. Dalším stupněm je vrstva poznání, existuje tolik pochyb,

pochybnost za pochybností; ale právě tak jako mizí mlha, všechny pochybnosti se rozplynou. Takový stupeň existuje: sféra bez jakýchkoli pochybností. Také Upanišady přicházejí hlásat:

**yasmin jñāte sarvvaṃ idaṃ
vijñātam bhavati
yasmin prāpte sarvvaṃ idaṃ
prāptaṃ bhavati
tad vijijñāsasva tad eva brahma**

Tázat se je dobré, avšak je třeba tázat se jako řádný člověk, správným vědeckým způsobem. Hleďte. Hleďte tu specifickou věc, která se rovná hledání všeho. Vydejte se hledat onu věc, která vyřeší celý váš problém. Hledání toho či onoho, hledání A, hledání B, hledání C – opusťte všechny tyto pošetilé myšlenky. Hleďte pouze jednu věc, která uspokojí vše. Je to možné!

Yasmin jñāte sarvvaṃ idaṃ vijñātam bhavati – známe-li tento jeden bod, vše je poznáno. Získáme-li onu věc, všeho je dosaženo. Je to možné? Ano, je to možné! Až se dostaneme k takové víře, tehdy to bude pravá víra: to je *śraddhā*.

Je to možné – existuje centrální pravda. Známe-li ji, vše je známo. Získáme-li ji, všeho je dosaženo. Proto, chcete-li být studentem, studujte takovou věc která má absolutní vlastnosti, velkolepé vlastnosti, nic vedlejšího. Hleďte celek, koncepci celku. To vás povede k pochopení jedné vládnoucí polarity, jedné jednoty, jednoty celku: k myšlence, že z jednoho bodu je celá naše koncepce kontrolována a ovládána. To Jedno je celek a to Jedno je Pánem celku a seznámím-li se s oním Jedním, seznámím se s celkem.

Musíme hledat Pána vědomé sféry. Téměř vše závisí na vědomí. Vnější pocity a vjemy jsou všechny závislé na vědomí. „Věc“ znamená vnímání dotyčné věci okem či hmatem apod. Vše, co zažíváme v tomto světě je smotkem vjemů, pocitů – a to vše je závislé na vědomí.

Proto musíme hledat Pána, krále vědomého světa. Nemáme jiné zaměření v tomto světském světě než hledat příčinu, prvotní příčinu. V různých stupních života existuje odstupňování této příčiny až po

zem krásy a lásky. A my bychom se do ní měli odebrat. Zpět k Bohu, zpátky domů. Zpět do centra. Domov – to není jen vědomí. Vědomí je pouze jedním stupněm na cestě. Tak jako při dlouhé cestě najdeme na trase mnoho ubytoven a hotelů, podobně vědomí se nachází na cestě do země lásky a krásy – do země Kršny. Nejprve musíme překročit vědomí, pak nalezneme sladkost, *ānandam, rasam*. Ovládajícím jevem je *ānandam*, ne vědomí. Vědomí je základ, avšak skutečná touha nás všech je po štěstí, extázi, *ānandam, rasam*. *Rasa*, krása je ovládající, ta může uspokojit naše vnitřní toužení – ne *jñāna* poznání, ani vědomí. Vědomí není celistvostí, natož pak tato materiální energie. Vždyť ani vědomí nedokáže uspokojit naši vnitřní touhu.

Niterně toužíme po uspokojení, štěstí, sladkosti, lásce, kráse a milosti. Opravdovou vnitřní analýzou našeho srdce dojdeme k tomu, že všichni toužíme po sladkosti, po *rase*. Putujeme za ní však sem a tam a frustrováni se vracíme zpět, s políčkem přes tvář. Usilujeme o *rasu*, avšak s políčkem, zklamání, vracíme se zpět. A tak putujeme bez konce, zcela podřízeni silám vnější přírody. To právě však tímto způsobem nenalezneme.

Naštěstí z vyšší sféry sestupují prostředníci, aby nám pomohli. Mnohými způsoby, ať už si toho jsme či nejsme vědomi, vnáší určité zprávy, které když se nahromadí, vytvářejí v nás takovou energii, že pocítíme: „Musím jít zpět do svého domova!“ Je nám řečeno, že taková je vyhlídka našeho šťastného domova. Musíme se tam vrátit. To je kampaň vědomí Kršny a taková je země Vrndávany, nejšťastnějšího příbytku, nejobširnější sféra, která vše pojímá. Tento svět je zanedbatelnou částí onoho nekonečného oceánu sladkosti. V onom nekonečném světě je pro všechny místo.

Není to modlářství, není to hypnotizmus, není to sentimentalismus ani emocionalismus, je to konkrétní fakt natolik, kolik toužíme po štěstí. Materialisté hledají a myslí si, že něco mají; avšak nakonec jsou frustrováni penězi a ženami. Co je zdánlivé, není skutečné. Takto jsou klamáni víceméně po celý svůj život.

Proto se můžeme považovat za šťastlivce, jestliže v našem životě získáme vedení od přátel vědomých si Kršny, kteří se nás do této sféry snaží přivést: „Vzpamatujte se. Vrat' se do vašeho normálního

postavení. Pojd'te domů. Jste svedeni z cesty tak jako pomatení lidé, pobíhající sem a tam za štěstím a požítkem, kterého se vám však nedostává. Je to běžný jev. Hon na divokou kachnu vědeckých badatelů se vás snaží vybavit stále větším množstvím komfortu přechodného, pomíjivého typu; tyto snahy však vedou právě opačným směrem.“
Vyzývají vás, abyste vyhledávali větší pohodlí na základě hrubé koncepcce. Vy však zde to skutečné nenaleznete. Budete muset jít do svého nitra. Domov je nutností. Místo toho jste byli vtaženi do cizí země, závislé na cizích věcech pro vaše štěstí. Avšak skutečné štěstí není závislé na přísunu tohoto fyzického komfortu; je uvnitř. Žije uvnitř. Je nezávislé.

„Kámen a elektrina vám nemohou poskytnout uspokojení. To, co však dokáže poskytnout uspokojení, je vyšší v porovnání s hledačem uspokojení. To, co je ve vztahu k vám nižší povahy, vám uspokojení nedá. Vaše žízeň může být uspokojena a naplněna pouze z vyšší sféry, ne z nižší. Nehledejte proto pošetile uspokojení v nižší povaze, ale nasměrujte vaše hledání do vyšší sféry a přijměte vedení od těch přátel, kteří se vás snaží pro tuto sféru získat.“

Přijetí této výzvy je skutečným bohatstvím života každického z nás.

* * *

Vize dobra

Základní radou *Rg-vedy*, první Vedy, která sestoupila z vyššího světa do tohoto je: „Prvotním předpokladem pro všechny je uvědomit si, že existuje svět ‚nad námi‘ a ‚nad‘ znamená, že jeho základní podstatou je vědomí. Vaší nejvyšší totožností je vědomí; je třeba, abyste přijali tento vědomý svět za své útočiště. Budete v něm žít a pohybovat se v něm. Toto je radikální změna. Zde jste v atmosféře exploatace, avšak vědomý svět je zemí služby. V zemi služby je třeba, abyste uvažovali v rámci služby. Je to na vás. Ona sféra je hodnotnější než to, z čeho jste vytvořeni vy. Chcete tedy ono spojení? Nebo dáte přednost vládě v pekle před službou v nebi? Co si vyberete? Zvažte to a pak vykročte. Vaše vyhlídky vám nabízejí možnost dojít až k Absolutnímu, ke Kršnovi. Jinak v tomto světě budete nuceni podstupovat koloběh zrození a smrti v 8 400 000 formách života.

**jalajā nava lakṣāṇi
sthāvarā lakṣa-vimśatiḥ
kṛmayo rudra-saṅkhyakāḥ
pakṣiṇām daśa-lakṣakam
trimśal-lakṣāṇi paśvaḥ
catur lakṣāṇimānuṣāḥ**

(Višnu-Purána)

Existuje 900 000 druhů vodních živočichů, 2 000 000 druhů rostlin a stromů, 1 100 000 druhů hmyzu a plazů, 1 000 000 druhů ptáků, 3 000 000 druhů zvířat a 400 000 druhů lidských bytostí.

To je klasifikace 8 400 000 forem života dle stavu vědomí, kterými budete muset procházet ve světě akce a reakce. Je třeba, abyste si zvolili svou cestu. Chcete být členem země smrtelnosti? Chcete *janma-mṛtyu-jarā-vyādhī* (zrození, smrt, stáří a nemoc?) – nebo nesmrtelnost? Chcete-li nesmrtelnost, bude třeba, abyste zaplatili za lístek. Budete muset dostat vízum. Bude třeba, abyste se připravili na takovýto kategorický začátek.

Divīva cakṣur ātatam... mariṣyeti, paṣu-buddhim imāṁ yahi. Vzdejte se vašeho zvířecího vědomí, že jste maso a krev. Ne, nejste omezeni masem a krví, jste vědomé jednotky, a nezemřete. Nejste členy tohoto umírajícího světa, kde má vše jistotu, že zemře na základě tohoto mylného ztotožňování se s tělem. Byli jste k tomu přinuceni: „Musíte zemřít, musíte stárnout, musíte se narodit, musíte trpět nemocí“ – to vše je mylné ztotožňování se vašeho já s vaším tělem. Je to zvířecí vědomí: vědomí, že jste zvířetem. Tím však vy nejste. Jste vědomá jednotka, jste duch, jste duše.“

Nejenže duše je nesmrtelná, nejenže Bůh existuje, nejenže je Absolutním Udělovatelem dobra a zla – ale my sami jsme jednotkami vědomého světa. A tak *paṣu-buddhim imāṁ yahi* – odlučte se navždy od této mánie, od tohoto chybného chápání a falešného ztotožňování se s tímto materiálním aspektem, který je výsledkem vašeho pokleslého života. Znovu se ustanovte do vašeho velebného postavení duše. A jak toho dosáhnout? Svou podstatou jste *taṭastha* neboli povahy okraje,¹ a proto nemůžete stát na svých vlastních nohou. Musíte mít nějaké útočiště – buď světské v rámci vašeho světského ztotožnění, nebo nad ním, musíte mít nějaké útočiště nad vámi. Ó duše, ó *taṭastha-jīva* je třeba, abys získala útočiště v zemi *svarīpa-śakti* konečné zemi. Podle výsledků naší *karmy* budeme umístěni v určitém prostředí, ale náš duchovní život musí začít, ať se nacházíme na jakékoli úrovni; naše práce musí začít překonáním všech *saṁskār* (světských sklonů), které se skládají z mentálních obalů, ve kterých žijeme.

Tat te' nukampāṁ susamīkṣamāṇaḥ. Nejenže bychom měli žít v naší současné situaci bez stížností, ale měli bychom ji dokonce považovat za skutečně nezbytnou pro naše povznesení. Proto je třeba, abychom přijímali veškerá protivenství, se kterými se setkáme, jako milost Pána. Musíme se s tím dokázat vypořádat. Je třeba, abychom s tímto pozitivním náhledem vyznačujícím se kvalitou dobra uvažovali takto: „Toto je má skutečná potřeba. Počítat s Pánem není chybné. Tato zkouška byla na mne seslána pro můj prospěch. Tím, že se postavím této překážce, budu jí čelit a překonám ji, získám možnost pokročit ve svém životě; můj život se stane progresivním. Tento test mi byl uložen Kršnou, aby mi napomohl v progresivním životě.“ V Písmu Šrīmad-Bhāgavaty je

nám dán pokyn, abychom tímto optimistickým způsobem čelili všem nepříznivým okolnostem. Tímto způsobem se velmi snadno a rychle dostaneme přes stěny chybného chápání této *māyi* iluze, budeme vysvobozeni, a navíc – zúčastníme se vědomí Kršny, života oddanosti. *Tat te' nukampāṁ susamīkṣamāṇo bhuiṅjāna evātmakṛtaṁ vipākam:* „Cokoliv zde naleznu nežádoucího, je výsledkem mé předchozí *karmy* a dobrou vůlí Nejvyššího bude tato předchozí *karma* ukončena. Budu osvobozen. Budu uschopněn k vyšší službě Jemu; tím jsem byl obdařen.“

Je to pokyn Šrímada-Bhágavaty. Nepotýkej se s prostředím. Snaž se mu přizpůsobit; naprav své vlastní ego. Vše je takové jaké má být.

Vaše ego požaduje určité uspokojení z prostředí. To způsobuje onu nesnáz. V okolním prostředí ve skutečnosti nesnáz neexistuje, ani nemoc; to vaše ego uvnitř vytváří tento problém. Falešné ego by mělo být rozpuštěno a nápoj nektaru počne téci a umístí vás do nejvyšší sféry, sféry, kde neexistuje žádná nesnáz. Klidný pohyb, láskyplný pohyb té nejzákladnější roviny: vaše duše tam nalezne sebe samu, stojící a kráčející v oné sféře. A falešní přátelé – okolnosti, o kterých si myslíme, že jsou přáteli, které jsou ale vpravdě falešné – tito falešní přátelé zmizí. To je *nirguṇa*, bezpříčinný proud dobrodiní, ten nejzákladnější v Absolutní sféře. To je správná *bhakti*. *Bhakti* znamená službu, *sevā* – božskou službu. Jedná se o bezpříčinnou vlnu. Nejhlubší vlnu, vlnu nejhlubší sféry. Je bezpříčinná a je neodolatelná. Znamená žádný začátek, žádný konec. Věčný tok. A pouze má duše dokáže v této sféře stát a pohybovat se v harmonii s touto sférou. *Kathā gāṇaṁ natyaṁ gamanam*. V Šrí Brahma-samhitě se praví: „Všechna slova jsou zde sladká jako píseň; veškerý pohyb je sladký jako tanec.“

Takto je zde vše sladké. Je to harmonická dynamická sféra. Vrndávana. Musíme zpět do tohoto domova.

Přišli jsme s duchem kolonizace do cizí země, se špatným záměrem exploatace. Za účelem exploatace jsme přišli kolonizovat tento materiální svět a následkem toho trpíme. Všechny materiální pokryvy je třeba odstranit a naše niterná osobnost, nejjemnější ego se musí vynořit. Uvnitř tohoto hrubého hanebného ega je jemnější ego, duše. Tato duše je dítkem vyšší sféry.

Pozn.:

¹ Živé bytosti jsou známé jako síla okrajová, neboť na základ své přizpůsobivosti si mohou zvolit, zda budou pobývat buď ve sféře světské, či božské. (Bg. 7.5)

* * *

Štěstí ve vyšším myšlení

Proč nám štěstí uniká? Ať ho získáme sebevíc, stále ho toužíme mít více. To je povahou každého z nás ve všech oblastech a na všech cestách života. Jakkap by mohly dočasné materiální předměty a pomíjivé tělesné a intelektuální radosti uspokojit naše nekonečné tužby?

Dokud kráčíme za štěstím v materiální sféře, naše snaha a úsilí jsou odsouzeny k neodvolatelné frustraci. Materiální předměty a cíle, díky své přirozené omezenosti, jednoduše nedokáží naše nekonečné tužby uspokojit. Pouze hledáním krásy a lásky nekonečné duchovní sféry můžeme doufat, že budeme úspěšní v našem společném úsilí dojít trvalého štěstí.

Pán je tu vždy, i v nejhorších chvílích našeho života. Čeká, čeká, aby nám pomohl. Je třeba, abychom pouze hledali Jeho milost s upřímností – se vší upřímností. Je všude a čeká: „Můj chlapče, pohleď na Mne. Nevšímej si příliš vnějšího prostředí. Jsem tady, velmi blízko tebe. Zaměřil jsi svou pozornost ven, zaměřil jsi své vědomí ven. Obrat' jej dovnitř a nalezněš zde Mne. Povyš je. Hledíš dolů, aby sis zajistil služebníky a pohodlí, avšak pohlédneš-li nahoru, na existenci, která je vyšší než ty, nalezněš v této sféře Mne. Pohleď vzhůru! Ne-hleď dolů, hledaje služebníky.“

Chceš se stát pánem a tak hledáš služebníky, hledáš věci, které by ti sloužily. Vydej se opačným směrem. Staň se služebníkem a hledej svého mistra, svého Pána. Pak budeš pozdvižen, povýšen do vyšší sféry. Chceš-li žít ve vyšší sféře, budeš muset sloužit. Chceš-li být pánem, budeš muset sestoupit dolů do nižší zóny; tam můžeš být pánem. To není přehánění ani fantazie. Je to něco zcela vědeckého. Požitek můžete získat pouze od těch, kteří jsou v nižším postavení. Snaha po požitku vede nezbytně k hledání společnosti. Pouze přípravou k vyšší službě budete schopni přijít do kontaktu s postavením vyšším než je vaše duše. Obět' – obětí jdete vzhůru; požitkářský duch vás táhne dolů. Je třeba správně chápat, co je exploatace a požitek, a co je vyšší služba. Božská služba je čistá a v této službě existuje také

čistý typ radosti a extáze. Dáváním získáváme a domáháním se ztrácíme. Tato vědecká pravda by měla být pochopena. V loupění věcí, které patří jiným, může někdo nalézt povrchní uspokojení, avšak uvnitř bude pochybovat, zda výsledek bude uspokojivý: „Dostaví se reakce a napadne mne.“ Vykořisťování krádeží poskytuje určitý druh potěchy, avšak štěstí pocítují také velcí dárci, kteří přispívají na dobročinnost. Mezi těmito dvěma druhy štěstí existuje rozdíl v kvalitě a my bychom jej měli rozlišit.

V různých sférách existují různé koncepce štěstí a jejich kvalitativní rozdíly v dosažení potěchy je třeba navzájem srovnávat. Je třeba zvažovat rozličné roviny života. Život vyšší služby je životem božským a Absolutní Pán je v něm přítomen. Vše je pro Něj. Vše je zde pro Jeho potěchu.

Jak však můžeme dosáhnout božského života? Co je světské a co je božské? Je třeba, abychom mezi těmito rozlišovali. Musíme je prozkoumat, abychom mohli přijmout život božský.

Kdo je Bůh? Bůh není naplněvatel přání. Jsem-li nemocen, nemám právo žádat: „Ó Bože, vyléč mou nemoc!“ A jsem-li chudý, neměl bych se modlit: „Ó Bože, dej mi peníze!“ Takové zištné spojení není velmi šťastné; přesto však má stále nějaký význam, neboť alespoň obsahuje myšlenku, o existenci určité nadpřirozené moci, neboť On může konat zázraky. Je však lepší toužit po Bohu bez toho, abychom od Něj očekávali cokoli světského. Měli bychom chtít Boha, jenž je zdrojem všeho tohoto bohatství, a nic jiného, co považujeme za cenné, bychom chtít neměli. Musíme se stát závislými na Něm: „Ó Pane, dej mi to, co je dobré. Jsem nedokonalá bytost a nevím, co je dobré a co špatné.“ To už je pokrok oproti modlitbě k Němu za světský prospěch. Nejlepší je však přijmout kredo čisté služby Nejvyššímu: „Chci Tebe, můj Pane, nic víc.“ A jaké bude naše spojení s Ním? Služba. „Chci být pouze Tvým služebníkem.“ Na počátku bychom si mohli myslet, že něco ztrácíme, rozhodně však získáváme. Zjevně dáváme sami sebe, obětujeme své sobecké zájmy, avšak v subtilnějším smyslu tím získáváme. Tuto ontologickou pravdu je třeba si uvědomit. Není ani dogmatem, ani slepou vírou. Je založena na vyšším chápání bez předsudků. Náš život je nenaplněný a my toužíme po jeho naplnění; o tom není

pochyb. Po jakém druhu naplnění bychom však měli toužit, jaké bychom měli hledat? Cítíme tento nedostatek a zároveň si toužebně přejeme jej odstranit a dosáhnout uspokojení. Nepochybně je tomu tak u každého. Jak pokročit od nenaplněného života k jeho naplnění? K tomu je třeba, abychom začali hledat Boha. Musíme hledat Jeho.

* * *

Nejšťastnější forma života

V absolutní lásce a půvabu může každý nalézt své místo. To nikdo nedokáže popřít. Nikdo nemůže říci: „Nechci lásku.“ Láska je tak univerzální. Někdo může tvrdit: „Nechci velkolepost, ani moc,“ ale „nechci lásku“ – to neřekne nikdo. Jindy může jít někdo dokonce až tak daleko, že řekne: „Nechci spravedlnost.“ To je také možné. Z všeobecného hlediska je to samozřejmě výjimka, ale přesto je zde stále tato možnost, že někdo prohlásí: „Nechci spravedlnost. Ačkoli má podle spravedlnosti tento člověk trpět, raději nechte trpět mne a on ať je ušetřen.“ Je to právě tak, jak řekl Ježíš Kristus: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Touto modlitbou Pán Kristus odsunul spravedlnost stranou: Ne, spravedlnost budiž na této straně a já nechť jsem mučedníkem.“ Můžeme riskovat odmítnutí spravedlnosti, nemůžeme se však vyhnout lásce. Můžeme se vzdát všeho, jen ne touhy po lásce. Máme-li oči k vidění, dokážeme se vzdát všeho na světě pro lásku, *premu*. Maháprabhu a Šrímad-Bhágavata nám přišli předat tuto nejcennější věc.

Nejvyšší Pán nabývá ve sféře lásky podoby Kršny, jež je nejzákladnější a nejsubtilnější sférou za vším tímto rozličným stvořením. Proto vstupte do této domény, snažte se proniknout do této sféry, kde Bohem je Kršna a kde veškerým příslušenstvím je Vrndávana. Všemi způsoby se snažte získat přístup do této sféry, ve které naleznete nejšťastnější formu života. Milost je krásnější než spravedlnost. Nemůžeme hanit ducha spravedlnosti, avšak zároveň nemůžeme popřít, že milost je nad spravedlností. Ten, kdo dokáže milostí přesáhnout spravedlnost, musí mít takovou moc, že je schopen poskytnout náhradu. Tuto moc kompenzace má Pán. Tímto aspektem Pána je Kršna. Dokáže poskytnout milost prostřednictvím náklonnosti a lásky; a my v takovém prostředí za každou cenu toužíme žít. Maháprabhu přišel, aby ukázal, že toto je sféra, o kterou bychom měli usilovat. Také Šríla Bhaktivinoda Thákura řekl: „Záhy si inteligence světa uvědomí, že toto je nejvyšší koncepce, ke které mohou dojít všichni lidé stejně jako vše ostatní v tomto

stvoření. Inteligence nemůže být nadlouho sváděna tolika rozličnými nabídkami nejvyššího cíle, které poskytují pouze částečný úspěch. V náboženství se děje mnoho věcí ve jménu nejvyššího zájmu našeho života, avšak to, co přinesl Maháprabhu, bude velmi brzo oceněno inteligencí světa a všichni se shromáždí pod korouhví Šrí Čaitanja-devy a budou pět chválu Maháprabhuovi a Kršnovi.“

Naplnění touhy našeho srdce se nalézá v koncepci Kršny-Absoluty. To On je Pánem lásky, krásy, extáze a štěstí. Je nejnítěrnější nezbytností náš všech. Šrí Čaitanja Maháprabhu pravil: „Jeďte přímo do Vrndávanu tímto speciálním vlakem. Nezastavujte se nikde na cestě, marnil byste jen čas a energii.“ K tomu dodal: „Kohokoli potkáte, předejte mu vědomí Kršny. Je to jako v zemi trpící hladomorem: kohokoli potkáte, dáte mu něco potravy, abyste ho zachránili. Toto je však stokrát naléhavější – vy mu máte předat vědomí Kršny. Řekněte jim: „Láskyplný Pán nad vámi dlí a vidí vše; musíte se s Ním a Jeho služebníky jen spojit. Jeho služebníci jsou nesmírně laskaví a velkodušní. Pokuste se s nimi spojit a snažte se kráčet k vašemu domovu. Zde není nikde domov. Pouze tam je váš domov.“

Pomatený člověk se může kupříkladu potulovat sem a tam, je-li však vyléčen ze své nemoci, půjde přímo z ulice domů. Nebude bloudit bez konce ulicemi jako pobuda, ale půjde přímo domů, aby potěšil nejen sebe, ale také aby rozradostnil své blízké a drahé, své strážce.

**kiñ pramatasya bahuhir
parokṣair hāyanair iha
varañ muhūrttam
ghaṭate śreyase yataḥ**
(Śrīmad-Bhāgavatam 2.1.12)

„Nepozorovaně mnoho, mnoho let bez užitku uběhne v životě člověka omámeného světskými radostmi. Kdyby si jen na okamžik uvědomil, že ztrácí drahocenný čas, mohl by se vážně zasadit o to, aby došel věčného prospěchu.“

Zde Šukadeva Goswámí zdůrazňuje, že jeden okamžik je dostačující k tomu, aby vyřešil celý životní problém, pakliže je správně využit ve

společnosti světců, *sādhū-saṅgy*. Za každou cenu se snažte využít možnosti být ve společnosti Kršnových prostředníků, *sādhū-saṅgy*. Jaký smysl má žít po věky, když si nejsme vědomi toho, co nám prospívá? Jeden vhodně využitý okamžik stačí k tomu, aby vyřešil všechny obtíže našeho života, kvůli kterým věčně putujeme v této sféře. Je třeba, abychom byli bdělí vůči našemu vlastnímu zájmu – abychom jej nepřehlíželi. Šrí Čaitanja Maháprabhu přišel, aby nás vedl k tomuto našemu skutečnému niternému zájmu: „Neznáte své vlastní srdce ani jeho touhu. Jste mu cizincem. Ve vašem srdci je bohatství. Snažte se jej nalézt: vylučte vše cizí a shledáte, že vaše srdce je Kršnovou svatyní. S pomocí vhodného vedení hledejte vaše vlastní srdce a naleznete v něm Kršnu. Není to pro vás nic cizího. Každé srdce je chrámem Pána. Je to vaše vlastnictví, je to váš domov. Zpět k Bohu, zpátky domů.“

* * *

Práce lásky

Představa, že budu muset pracovat, abych žil, se zdá velmi potupná. K tomu, abych žil, musím pracovat; to je velmi potupné. A tak již dávní učenci hledali postavení, ve kterém bychom mohli žít bez práce, kde bychom mohli žít snadno, bez bolesti. Nastoupili za objevování a vynalézání takového postavení kampaň. Čas od času byl „život bez *karmy*“ *naiṣkarma* společností vysoce oceňován – z touhy po životě, který by byl oproštěn od těžkosti práce. Také kapitalisté používají dnes počítače a mnoho strojů namísto velkého množství lidské síly. Lidská práce se stala tak impertinentní, že ji kapitalisté chtějí vyloučit.

I dávní učenci se v určitém období usilovně snažili nalézt sociální postavení, kde by všechny duše mohly žít bez práce, bez *karmy*: *naiṣkarma*. Usoudili, že sebeuspokojení, *ātmārāmatā* by mohl být dosaženo úplným zastavením *karmy*. Na podporu této koncepce usoudili, že Buddha a Šankara přinesli úlevu zdůrazněním existence takového stupně *samādhi*, jaký pocít'ujeme v hlubokém spánku. Uvedli, že dosáhneme-li této sféry nečinnosti, pak v ní budeme schopni dokonce žít šťastně a bez jakýchkoli nesnází.

Šukadeva Goswámí souhlasil: „Ano, *naiṣkarma* zde též existuje.“ Avšak v Šrímad-Bhágavatě podal novou formu *naiṣkarmy*: „Říkáte, že práce je bolestivá, že je mrháním, plýtváním energie. Nyní vám ale ukáži ideální život, ve kterém neexistuje plýtvání. Budete pracovat, ale bez promarnění energie.“

Služba Pánu není prací. Je to dárcce, opora. Neubírá na životnosti, ale poskytuje stále větší a větší podporu. Je životodárná, neubírá ze života, neubíjí vitalitu, naopak vitalitu dodává. Je tomu tak ve věčné sféře, zejména v oblasti Goloky, kde vše je konáno s láskou.

Bez práce by se obyvatelé Goloky cítili jako hladovějící, avšak jakmile pracují, považují se za dobře živené. Služba vyživuje. Služba nevyčerpává, nezabíjí. Neměli bychom se proto tolik snažit o poznání, o snahu poznat vše. Spíše bychom se měli zaměřit na to, jak použít sami sebe v nejvyšší funkci: službě.

Služba, služba, služba. Nebojte se, že by vám služba ubírala síl. Služba je životodárná. Řádně nás nasytí. Služba!

Je třeba, abychom pochopili, že otroctví Kršnovi je nejdůstojnějším postavením. A vše protirečící tomuto ideálu je hanebné. Jediným požadavkem pro život džentlmena je pochopit a přijmout postavení podřízenosti Absolutní Pravdě. Připustit to, co je správné a skutečné a na tomto základě učinit svůj život progresivním, neznamená hanebnost. Chápat své pravé postavení a chápat svou skutečnou povinnost a plnit ji – to je život džentlmena; přijmout to, co je pravda. Co se považuje za špatnost, bude vbrzku odstraněno. A co je vskutku pro naše dobro a je nám prospěšné, to se umocní.

V současnosti se nacházíte ve falešné koncepci vašeho vlastního života. Mysl, inteligence a vykořisťující síly různého druhu jsou všechny nepravé Takto budou za vaší existence odstraněny všechny druhy nepravosti. Vaše existence bude očištěna a skutečné niterné já vystoupí ve vaší odvěké slávě a vy zjistíte, že jste šťastně a oddaně spojeni s Nadduší, Nejvyšším Poznáním. Setkáte se se skutečným poznáním – jasným, osobním druhem poznání s jeho příslušenstvím a uspořádanou existencí.

Vše, k čemu jste nyní v této světské sféře přitahováni, se změní. Naleznete pravou lásku. V současnosti se vaše náklonnost, přitažlivost a láska ubírají chybným směrem; teď však naleznou své správné místo a postavení. Příznačné bude to, že naleznete mít skutečné místo a postavení, v kterém tyto vlastnosti náklonnosti a přitažlivosti získají neobyčejnou podporu, náležité místo, ke kterému by směřovaly. Tím je oddanost.

* * *

Na cestě domů

Oddanost přesahuje vše. *Śaraṇāgati*, odevzdání, je proto nejvyšším vlastnictvím každého jednotlivce. Odevzdejte se Mu, a On vás nechá milostivě poznat Svě Jméno a vy budete moci poznat Jeho.

V Upanišadach se praví, *yam evaiṣa vṛnute tena labhyaḥ*: kohokoli si On vybere, aby se Mu nechal poznat, ten Jej může znát. Nikdo Ho však nemůže znát proti Jeho vlastní vůli. Vyhradil si všechna práva, že nebude vystaven ničím smyslu. Je tak vysoko; a může si to dovolit. Jestliže si nepřeje, být poznán, nikdo Ho nemůže poznat – kdokoli si přeje být někým poznán, dotyčný Ho pozná. Takové je Jeho postavení. Na pokyn svého Gurudevya Devaršiho Nárady sestavil Vedavjása jako závěr svého učení Šrímad-Bhágavatu. Po sepsání Ved, Upanišad, Purán, Mahábháraty, Bhagavad-gíty atd., posledním darem Vedavjásy ve světě Písem byla tato Šrímad Bhágavata. Bhágavata hlásá, že krása stojí nade vším – i nad poznáním či spravedlností. Náklonnost, láska, krása, půvab a harmonie přesahují vše a tato absolutní koncepce nejzazší reality je obsažena v koncepci Kršny. Krása stojí nad poznáním i mocí. Poznání přesahuje moc a nad poznáním je krása, půvab, láska. Toto je nejvyšší. Šrímad-Bhágavata hlásá: *kṛṣṇas tu bhagavān svayam*: koncepce Kršny ve vztahu k Božství je nejpůvodnější koncepcí Absolutního. To je nejzásadnější prohlášení Bhágavaty: Pán jako Krása je nade vším a pod Ním je úcta, respekt, moc, atd.

I Maháprabhu Šrí Čaitanjadeva nabádal: „Jdi za krásou, Realitou-Překrásným, On je tvým nejvyšším cílem. Netuž po moci ani po poznání, ale toužebně si přej sloužit Překrásnému. Jen tak budeš přijat a bude ti umožněn vstup do země Překrásného.“ Toto je ta nejvyšší realizace. Neplýtvajte svou energií na žádný jiný cíl, jděte přímo – *jñāna-śūnya-bhakti*. S pomocí *sādhya-saṅgy* (společnosti světců) zpívejte či pronášejte Pánova Jména a snažte se kráčet přímo do Kršnovy koncepce Božství. Naším nejvyšším cílem je vědomí Kršny; vyjevil je Šrí Čaitanja Maháprabhu a je obsaženo v Šrímad-Bhágavatě. Šrí Čaitanja Maháprabhu doporučoval: „Nemarněte svou energii na nic

jiného. Využijte ji pro Kršnovu koncepci Božství.“

Pokoušíme se tedy učinit v tomto směru pokrok a současně žádáme své přátele, aby se ze srdce snažili přijmout tento způsob života. Každá částice tohoto světa v něm může nalézt naplnění. Kráčeť k univerzálnímu dobru. Ať jsi kdokoli, ať jsi kdekoli. Vydej se k vědomí Kršny. Pro každého to znamená to nejvyšší naplnění života. Je třeba jen obrátit svůj obličej k Němu a kráčet, a Sladký Absoluta, Šrí Kršna tě přivítá. Taková je kampaň Gaudíja Vaišnavů. Šríla Rúpa Goswámí popsal Kršnu vědeckým způsobem: *akhila-rasāmṛta-mūrttiḥ*. Naše srdce touží po uspokojení a štěstí různých druhů. On je však centrem všech těchto *ras*, různých druhů extáze. Všechny druhy *ras* jsou v Kršnovi a On je jejich zosobněním. Proto každý může nalézt své korespondující místo v Něm samotném a nikde jinde. On je Kršna – *akhila-rasāmṛta-mūrttiḥ*. Všechna naše potřebná spokojenost je zosobněná v Něm. Proto jen On může říci: „Zanech všeho a přijď ke Mně; nebudeš muset litovat. Objevíš vrchol spokojenosti.“ Nikdo jiný nic takového nikdy neřekl. Vyslovil to jedině Kršna a Maháprabhu na to poukázal: „Jděte přímo tímto směrem, nechod'te žádnou jinou cestou. Kráčeťte přímo ke koncepci Kršny – to je váš domov.“

Je to snadné – je to obtížné. Snadné, neboť je to naše vrozená tendence. Je to domov. Nyní jsme však daleko od něj. Je to domov, můj vlastní domov; proto je zde naděje, že ho mohu jednoho dne dojít. Je to můj domov a já nikde jinde nenaleznu uspokojení – proto tam musím jít. Jsem však velmi daleko od této spokojenosti domova. Zde je ta obtíž – ztratil jsem onu zem.

Jednoduchost je první kvalifikací. Jste-li skutečně upřímní, pak automaticky nemůžete učinit nic jiného než přijít k božským chodidlům Maháprabhua, Šrí Čaitanjadevy. Je to tak prosté a nevyumělkované. Láska je prostá pravda, která by měla přitahovat každého. Božská láska, ještě více než běžná láska, bude přitahovat všechny normální osoby. Jinak tomu nemůže být. Je pouze třeba být upřímný a bez předsudků. Antiteze je to jediné, co nás odtahuje od Boha. Jinak by tu byla sféra univerzální lásky. A „vesmír“ neznamená určitou část vesmíru, ale celek. Láska přichází z Absolutního.

„Najde se takový pošetilec uprostřed smrtelnosti tohoto světa, který

by neuctíval toho, kdo je uctíván i nesmrtelníky? Jaký je to div, že existuje člověk, který se vyhne tomuto uctívání, jen aby podstoupil všechno smrtelné utrpení.“

Acintya-bhedābheda. Vše je Jeho vůle a tím nejvyšším dobrodružstvím je hledání Kršny, hledání kořene veškerého nekonečna. Je zapotřebí dostatečné odvahy a připravenosti čelit risku. Vydát se objevovat severní pól či nejvyšší vrcholek Himaláje vyžaduje mnoho odvahy a zahrnuje spoustu riskování. Což teprve odvaha nezbytná k nalezení Absolutní Příčiny Celku?! Vnitřní odvaha, duchovní odvaha – je nezbytností. Musíme mít odvahu duše a jistotu hluboké víry. Je třeba, abychom chápali ušlechtilý charakter víry, která je v nás. Bez elektřiny, nemůžeme získat spojení s Měsícem a ostatními planetami. Naše ruce a oči tam nedosáhnou. Víra nás může spojit i s těmi nejzazšími věcmi. Všechny ostatní metody selžou. Víra je zásadní, není to součást iluze mysli. Celá mysl je smyšlenkou: je to zdroj padělku. Neboť tam víru nelze nalézt. Víra je funkcí duše.

Vždyť bez pomoci nějakého přístroje nejsme ani schopni vidět, co se děje v našem vlastním těle. Skrze víru, *śraddhā*, se může duše obrátit k vyššímu světu a vidět jej. Prostřednictvím víry se můžeme přiblížit té nejvyšší, nejušlechtlejší věci; nepodaří se nám to vlastníma rukama, ani s pomocí žádného světského prostředku.

* * *

Země krásy

„Kde je každé slovo písní, každý krok tancem a flétna je nejdražším společníkem...“ (Šrí Brahma-samhitá).

Každé slovo je písní... není to však zvuk této sféry. Je z jiného světa, z jakéhosi jiného světa, který je tak jemný, tak sladký, tak srdce podmaňující. Je to svět, v kterém se správné jednání projevuje tím nejsladším a nejharmoničtějším způsobem. Každíčké slovo je jako píseň (*kathā gānam*). Každý pohyb je sladký jako tanec (*nātyam gamanam api*). Tak je ona zem popisována. Vše je naplněno nejvyšším stupněm krásy. Je to zem krásy – vše je tam krásné. Vše nese dotek božské krásy. On prvotní příčina je okouzlující, přitažlivý a podmaňuje si naše srdce i duši.

Zem s takovou existencí skutečně je. A my jsme pro takový život v ní aspiranty (*rādhikā-mādhavāsam*). Můžeme v sobě upřímně uchovat myšlenku na to, že se cítíme přitahováni k životu ve sféře, kde vše má hudební charakter.

Taková je Vrndávana. Vrndávana je nám tak blízká, přátelská, sladká a je nám nesmírně příznivě nakloněna. Tam jsme zcela doma – sladký, sladký domov. *Svarūpe sabāra haya golokere sthiti*: V naší vnitřní a nejniternější existenci jsme členy této sféry. Nyní jsme z ní vystoupili a rozptýlili jsme naše vědomí všude po povrchu. Obal, obal, obal – existuje takové množství vrstev a vše to jsou věci bez št'avy. Podstata, duch je uvnitř. Odstraněním tohoto tělesného obalu, mentálního obalu, obalu vysvobození, obalu Vaikunthy, mohu teprve vstoupit do země Vradži. Vrndávana přebývá ve mně a já zde mohu naleznout všude své přátele. Jsou to mí přátelé a příbuzní a ti mi poskytnou všeradostný zážitek, extázi. Maháprabhu k nám přišel s touto zprávou: „Jste dětmi této země; proč zde trpíte, mé děti, mí chlapi? Proč zde trpíte? *Āmṛtasya-putrāḥ*: Jsi dítě oné země, a přicházejíc na poušť, tolik trpíš? Tvůj domov oplývá bohatstvím, je tak sladký, a ty utíkáš na poušť? Proč? Pojd'! Zanech tohoto jedovatého kouzla, tohoto sebevražedného kouzla. Toto kouzlo, *māyā* – kouzlo chybného chápání – je sebe-

vražedné. Zanech tohoto zjevného okouzlení! Je jedovaté jako čarodějka. Čarodějka tě tu okouznila a očarovala tě. Pojď se Mnou! Vezmu tě do tvého domova, který je tak sladký!“

Takové je vcelku volání Šrí Čaitanji Maháprabhua a Šrí Nitjánandy Prabhua. Takový by měl být směr našeho života, náš kýžený cíl. Praví se o tom v Šrímad-Bhágavatě. Náš domov, sladký, sladký domov. Jsi dítětem oné země. Jedním slovem, to je cíl.

Proč je to nejvyšší cíl? Protože je to náš domov. *Svarūpe sabāra haya golokere sthiti*: To jedno slovo „domov“ stačí, aby tě přitáhlo. Putuješ cizí zemí, ale zde jsi doma. Zde dojdeš útěchy domova a nebudeš to schopen popřít. A tak zpět k Bohu, zpátky domů, zpět do Božství.

Člověk by měl být posuzován podle svého ideálu. Pozornost by se měla věnovat velikosti ideálu, který se dotýčný snaží realizovat. Člověk budoucnosti, člověk zítřka by měl být posuzován podle svého ideálu. Je-li jeho ideál velký, pak je on velký. Neboť je-li upřímný, zítra nebo velmi brzy svého ideálu dosáhne. A tak náš ideál je faktorem vrcholné důležitosti. Je možné, že našeho ideálu nedosáhneme tak snadno. Není to podřadné zboží, které by bylo vystaveno levně na trhu; má vrcholnou hodnotu. Ať stojí, co stojí. Měli bychom zevnitř cítit: „Nechci nic menšího než tu nejvyšší věc, tuto *advaya-jñānu*, onoho Autokrata. Autokrata Dobra, Nejsvrchovanějšího Velitele všeho. Chci Jeho, a nic jiného a měl bych žít a hýbat se a cítit v sobě, že cokoli dělám – každou vteřinu – činím to, neboť jsem pro to předurčen. Jsem předurčen pro svůj ideál. Nemohu ztrácet čas či jakkoli váhat. „Jestliže se za každých okolností pohybuji vždy s ideálem ve svém srdci, pak činím v Jeho směru stále nějaký pokrok. Kéž bych jen mohl zůstat ve spojení se svým ideálem, který mně povede a bude mne inspirovat. Stále, v každickém činu – při čemkoli, co učiním, nebo sním, při odpočinku apod. – bude můj ideál nade mnou. To mne postupně vyvede ze všech těchto zapletení a svodů a jednoho dne ho budu schopen dosáhnout.“

Zpět do Božství – tam je domov. Nestálí pobíháme sem a tam bez životního principu, a proto je naše postavení politováníhodné. Je to strastiplný život. Myslet si: „Nikam se nemohu s vírou obrátit,“ znamená, že nemohu nalézt nikde přítele. Jsem bez přátel, pohybuji se

mezi cizinci, nebo možná nepřáteli. Musím však nalézt přítele či nějakou přátelskou atmosféru. Musím přijít do takové společnosti, ve kterou mohu vložit svou plnou víru, které mohu důvěřovat a věřit; jinak bude můj život mrzký. Ať pohlédnu kamkoli, uvědomuji si: „Nemohu věřit, nemohu věřit, všichni jsou nepřáteli,“ – žít v takové atmosféře znamená žít ve vězení; vše je nejistota, vše je nedůvěryhodné; je to velmi žalostné postavení. A tak milostí Boha by k nám měla sestoupit víra, *śraddhā*. „Nejen že nemohu důvěřovat a věřit, nemohu však jinak než projevit svou úctu osobnosti vyššího postavení.“ *Gurum evābhigacchet*.

Cíl byl stanoven, jak jej však dosáhnu? Kdy jej dosáhnu? Ti, kdo mi přicházejí na pomoc, aby mne k němu přivedli, jsou mí učitelé, mí guruové: *śikṣā-guruové* a *dikṣā-guru*. Kdokoli mi na mé cestě pomůže, je mým guruem. Ten je mým vůdcem. Kdo mi pomůže dosáhnout mého označeného cíle, stanice mé nejnítější touhy, je mým vůdcem (*rādhikā-mādhavāśāṁ prāpto yasya prathitāḥ kṛpāyā śrī-guruṁ taṁ nato 'smi*). Pomohl mi najít mou cestu; vyučil mne, jak a o co usilovat a jak dosáhnout onoho nejvyššího vytouženého útočiště. To vše jsem získal skrze něj. On je mi v životě vším, je pánem mého života. Jsme na lodi a on je kormidelníkem (*guru-arṇadhāram*). Odevzdal jsem se mu, přijal jsem jej. Nastoupil jsem na jeho loď a on mne veze k mému životnímu cíli.

* * *

Závěr

Klíč k tomu všemu

Navadvíp Dhám, ležící na břehu řeky Gangy má nesmírnou cenu pro realizaci našeho vyššího já, jak to doporučoval Šríman Maháprabhu. Je to země lásky, sladkosti, půvabu a krásy – vše jsou synonyma. Naše skutečná existence nespočívá ani v poznání, ani v moci, ale v našem srdci. Pravá totožnost je ve skutečnosti v našem srdci. Proto nejvýznamnějším ukazatelem našeho života je to, kam směřuje naše srdce. Jde o transakci srdce.

Maháprabhu doporučoval: „Nespoléhejte se na své poznání, intelekt či sílu; nejdůležitější ve vás je transakce srdce. Vnitřní faktor vaší existence je ve vašem srdci. Pokuste se tedy vést vaše srdce k sladkosti – k domovu. Váš skutečný domov není zde, kde stále nejistě putujete skrze 8 400 000 forem života dle vaší *karmy*. Pouze v lidském zrození s pomocí božského prostředníka můžeme jít zpět do našeho domova: domů za pravou láskou.“

Domov je tam, kde se prostředí postará o nás, náš osud a naše pohodlí bez ohledu na náš zřetel. Přátelsky nakloněné prostředí nám bude velmi láskyplně nápomocné. Měli bychom proto této příležitosti správně využít k návratu k Bohu, zpět domů, do našeho přesladkého domova. Maháprabhu doporučil tuto cestu: „S pomocí božského prostředníka a zjevených Písem se tam snažte vydat. Vaše současné postavení je nejisté. Po smrti není stanoveno, kam budete unášeni proudem vaší předchozí *karmy*. Proto se snažte využít co nejlépe veškerý čas, který je vám dostupný před smrtí. Máte svobodnou vůli, proto tyto dny před smrtí jsou do jisté míry ve vašich rukou, abyste je využili; je třeba, abyste je využili s nejvyšší pozorností k realizaci Boha.“ Nic není pro nás všechny důležitější než toto.

Rada společná nám všem zní: „Zanechte všech povinností a zaměřte se na jediný úkol – jít zpátky domů. Vše je tam úplné a dokonalé a každý tam bude pečovat o váš skutečný zájem. Proto tam musíte jít: Zpátky k Bohu, zpět domů.“